

**ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ
ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ
З ДИСЦИПЛІНИ «ГІГІЄНА У ФАРМАЦІЇ»**

1. Гігієна як наука, її мета, задачі та зміст. Значення гігієнічних знань для практичної діяльності працівників фармацевтичних закладів.
2. Методи гігієнічних досліджень. Біоетичні проблеми в гігієні.
3. Фізичні властивості, спектр та біологічна дія сонячної радіації. Біологічна дія інфрачервоного випромінювання Сонця.
4. Біологічна дія різних частин діапазону УФ випромінювання. Загальностимулююча та пігментоутворююча дія УФ випромінювання. Д-вітаміноутворююча та бактерицидна дія УФ випромінювання.
5. Поняття «сонячного голодування», його симптоми, причини виникнення. Використання УФ випромінювання для профілактики захворювань.
6. Методи визначення інтенсивності біологічної та бактерицидної дії УФ випромінювання, одиниці вимірювання.
7. Оцінка та контроль ефективності санації повітря приміщень різного призначення за допомогою штучних джерел УФВ.
8. Використання УФ випромінювання для знезараження повітря, води, оточуючих предметів в аптечних установах. Порівняльна характеристика штучних джерел УФ випромінювання, що використовуються в фармацевтичних закладах.
9. Природне освітлення, його гігієнічне значення. Фактори, що впливають на природне освітлення приміщень аптек.
10. Методика оцінки природного освітлення приміщень аптек геометричним методом (світловий коефіцієнт, кут падіння, кут отвору, коефіцієнт заглиблення).
11. Методика оцінки природного освітлення приміщень аптек світлотехнічним методом. Поняття про світловий клімат місцевості.
12. Гігієнічне значення штучного освітлення в сучасних умовах. Гігієнічні вимоги до штучного освітлення приміщень аптек і методи його оцінки
13. Гігієнічне значення рівномірності штучного освітлення приміщень аптек. Освітленість, яскравість, гігієнічні нормативи.
14. Порівняльна характеристика джерел штучного освітлення (ламп розжарювання та люмінесцентних), що використовуються у фармацевтичних закладах.
15. Поняття «мікроклімат», фактори, що його визначають.
16. Значення температури повітря, радіаційної температури, вологості та швидкості руху повітря у формування мікроклімату та теплообміну людини.
17. Гігієнічне значення та нормативи температури повітря і радіаційної температури для приміщень, в т.ч. фармацевтичних закладів.
18. Методи та прилади для вимірювання температури повітря, радіаційної температури.
19. Вологість повітря (абсолютна, відносна, максимальна), її гігієнічне значення. Фізіологічний дефіцит насичення.

20. Гігієнічне значення швидкості руху повітря, прилади, за допомогою яких вона вимірюється.
21. Використання панівних напрямків вітрів під час запобіжного санітарного нагляду за будівництвом населених місць, промислових підприємств, зокрема фармацевтичного профілю, місць відпочинку. Роза вітрів.
22. Фізіологічні реакції організму на охолоджуючий та нагріваючий мікроклімат.
23. Гігієнічні вимоги до мікроклімату приміщень аптек і заходи його оптимізації.
24. Хімічний склад атмосферного повітря та гігієнічне значення окремих його складових.
25. Фактори забруднення повітря населених місць. Діоксид вуглецю як санітарний показник забруднення повітря жилих і виробничих приміщень.
26. Основні джерела забруднення повітря жилих і виробничих і виробничих приміщень, зокрема фармацевтичного профілю.
27. Критерії та показники забруднення повітря (фізичні, хімічні, бактеріологічні).
28. Гігієнічне значення вентиляції, її види. Необхідний об'єм і кратність вентиляції приміщень фармацевтичного профілю.
29. Санітарно-гігієнічні заходи, що проводяться з метою забезпечення чистоти повітря в асептичному блоці аптеки, а також в торговельному залі, асистентській та інших приміщеннях аптеки.
30. Гігієнічне значення води. Вода як фактор життя та здоров'я населення.
31. Епідеміологічне, ендемічне та токсикологічне значення води.
32. Класифікація джерел водопостачання, порівняльна характеристика якості води в них.
33. Системи водопостачання населених місць, їх порівняльна гігієнічна характеристика.
34. Норми водопостачання. Гігієнічні вимоги до водопостачання аптек.
35. Методи та споруди для очистки води (відстоювання, фільтрування, коагуляція, знезаражування)
36. Спеціальні методи обробки води з метою поліпшення її якості (опріснення, дезактивація, фторування тощо).
37. Методи й засоби знезаражування води (фізичні, хімічні).
38. Органолептичні показники якості води. Вимоги до них при централізованому та децентралізованому водопостачанні.
39. Показники природного хімічного складу питної води, їх нормування. Показники епідемічної безпеки питної води (бактеріологічні, санітарно-хімічні).
40. Фізіологічне значення харчування (основні функції харчування). Гігієнічні принципи раціонального харчування. Аліментарні захворювання, їх профілактика.
41. Добові витрати енергії. Методи визначення енергетичних витрат організму.

42. Методика розрахунку потреб організму людини в основних харчових речовинах.
43. Режим харчування, його елементи та вимоги до нього.
44. Основи фізіології праці (види праці, їх фізіолого-гігієнічна оцінка).
45. Гігієнічна оцінка видів праці за ступенем важкості та напруженості, критерії оцінки.
46. Фізіологічні зрушення в організмі працівників фармацевтичних підприємств та аптек, що обумовлені шкідливими виробничими чинниками.
47. Поняття про шум, його фізичні характеристики. Специфічна та неспецифічна дія шуму на організм людини.
48. Шум як шкідливий виробничий чинник. Джерела шуму на підприємствах фармацевтичного галузі.
49. Заходи боротьби з виробничим шумом на підприємствах фармацевтичної промисловості. Прилади для виміру шуму, порядок роботи з ними.
50. Поняття про вібрацію, класифікація вібрацій, фізичні характеристики.
51. Дія вібрації на організм людини. Основні симптоми вібраційної хвороби. Заходи, що сприяють зниженню негативної дії вібрації на організм.
52. Гігієнічна оцінка хімічних чинників в аптечних установах. Основні промислові отрути та шляхи їх надходження до організму.
53. Причина виникнення гострих та хронічних професійних отруєнь. Доля токсичних речовин в організмі. Шляхи виведення отрут з організму людини.
54. Основні методи та заходи з профілактики професійних отруєнь.
55. Профілактичні заходи щодо попередження шкідливої дії пилу, пару, газів лікарських речовин на організм працівників аптек.
56. Гігієна праці провізорів і провізорів-аналітиків.
57. Напруга зорового аналізатора як виробничий шкідливий чинник під час роботи в аптечних установах, заходи профілактики захворювання ока.
58. Вимушене положення тіла як виробничий шкідливий чинник під час роботи у персоналу аптек. Заходи профілактики захворювань, що обумовлені вимушеним положенням тіла.
59. Характеристика стану здоров'я працівників аптек. Попередні та періодичні медичні огляди працівників аптек.
59. Система профілактичних заходів з раціональної організації трудового процесу на підприємствах фармацевтичної промисловості.
60. Запобіжний санітарний нагляд. Гігієнічні вимоги до вибору земельної ділянки під будівництво аптек.
61. Архітектурно-планувальні рішення й устаткування аптек. Гігієнічні вимоги до внутрішнього планування й обладнання приміщень аптек.
62. Гігієнічні вимоги до планування асептичного блоку та торговельного залу аптек.

63. Поняття про поточний санітарний нагляд. Гігієнічні вимоги до облаштування та експлуатації мийної аптеки.
64. Гігієнічні вимоги до облаштування устаткування й утримання асистентської аптеки.
65. Гігієнічні вимоги до благоустрою приміщень аптеки лікувально-профілактичних закладів. Виробнича естетика в аптеках, її гігієнічне значення.
66. Форми й методи санітарно-просвітницької роботи в аптечних установах. Особиста гігієна працівників аптеки.
67. Біоетичні проблеми у фармації.
68. Гігієнічне значення ґрунту. Ґрунт та здоров'я. Гігієнічна оцінка сучасних способів очистки населених місць.
69. Фізичні характеристики електромагнітних випромінювань (ЕМВ). Джерела ЕМВ. Вплив ЕМВ на організм та його гігієнічне нормування. Заходи захисту від ЕМВ.
71. Радіаційна гігієна як галузь гігієнічної науки і санітарної практики, її мета та завдання.
72. Іонізуючі випромінювання, що використовуються у медицині та фармації, їх джерела (рентгенівські апарати, радіонукліди, прискорювачі заряджених частинок, радіофармацевтичні препарати).
73. Іонізуючі випромінювання як виробнича шкідливість, умови, що визначають радіаційну небезпеку при роботі з ними (вид і енергія випромінювання, величина поглинутої дози, вид радіаційної дії, розподіл енергії в організмі, радіочутливість організму, небезпечність радіонуклідів).
74. Основні види променевих уражень організму (детерміністичні, стохастичні) та умови їх виникнення
75. Норми радіаційної безпеки (НРБУ-97) і Основні санітарні правила (ОСПУ-01) роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючої радіації, принципи протирадіаційного захисту.
76. Клімат, визначення поняття. Фактори, що формують та характеризують клімат місцевості.
77. Клімат і здоров'я. Акліматизація як складний соціально-гігієнічний процес, її фази.
78. Погода, визначення поняття. Погодоформуючі та погодохарактеризуючі фактори.
79. Медичні класифікації погоди. Прямий і опосередкований вплив погоди на здоров'я людини. Геліометеотропні реакції здорової та хворої людини.

ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ ТА ВМІННЯ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ СТУДЕНТ У РЕЗУЛЬТАТІ ВИВЧЕННЯ «ГІГІЄНИ У ФАРМАЦІЇ»

1. Оволодіти алгоритмом виконання учбово-дослідницької роботи студента.
2. Уміти виміряти рівень природної і штучної освітленості на робочих поверхнях за допомогою люксметра
3. Уміти дати гігієнічну оцінку природного і штучного освітлення приміщень різного призначення, у тому числі аптечних.
4. Визначити профілактичну дозу ультрафіолетового випромінювання.
5. Обґрунтувати режим використання штучних джерел ультрафіолетового випромінювання для санації повітря аптечних приміщень.
6. Оцінити ефективність проведення санації в приміщеннях різного призначення, в тому числі закладів фармації.
7. Визначити концентрацію діоксиду вуглецю у закритих приміщеннях за допомогою експрес-методики Лунге-Цеккендорфа.
8. Розрахувати необхідний об'єм та кратність вентиляції в приміщеннях.
9. Визначити та дати гігієнічну оцінку параметрам мікроклімату в приміщеннях різного призначення, у тому числі закладів фармації.
10. Намалювати розу вітрів та вміти використовувати її при запобіжному санітарному нагляді.
11. Розрахувати об'єм води і продуктивність (дебіт) джерел водопостачання.
12. Вміти "читати" аналіз питної води, ґрунту та надавати необхідні гігієнічні рекомендації.
13. Зобразити принципові схеми водопроводів у залежності від класу підземних та поверхневих джерел централізованого водопостачання.
14. Розрахувати добові енерговитрати та потребу людини в основних харчових нутрієнтах.
15. Дати гігієнічну оцінку адекватності харчування індивідууму за меню-розкладкою, надати рекомендації щодо його поліпшення.
16. Визначити ступінь важкості і напруженості праці фахівців фармацевтичної галузі.
17. Дати гігієнічну оцінку умовам праці працівників фармацевтичної галузі, визначити шкідливі та небезпечні виробничі чинники, спрогнозувати їхній можливий несприятливий вплив та розробити заходи профілактики.
18. Вміти "читати" креслення проектів аптек.
19. Проводити санітарне обстеження об'єктів фармацевтичної галузі.